

Zit Oene er straks warmpjes bij door mest van Dora en Bertha? Boeren ruiken hun kans

 destentor.nl/epe/zit-oene-er-straks-warmpjes-bij-door-mest-van-dora-en-bertha-boeren-ruiken-hun-kans~ab54bc61

29 juli 2023

Koemest als energiebron... Boeren in Oene zien kansen voor een biogashub. © ANP / Arie Storm Fotografie

Boeren in Oene ruiken hun kans. Door zon, wind én mest te gebruiken als energiebron, kunnen ze mogelijk zowel voorzien in hun eigen energiebehoefte als in die van bedrijven in de buurt. Ze onderzoeken de haalbaarheid van een biogashub en de mogelijkheid om boerenstroom aan anderen te verkopen.

Een drietal boeren in Oene heeft de afgelopen maanden op een rij gezet wat het financieel betekent als ze serieus werk maken van duurzame energie. Een kleine windmolen op het erf, zonnecollectoren op het dak van de stallen en vergisten van de mest; dat vergt een boel investeringen. De vraag is of dat uit kan.

De gemeente Epe en de Regio Stedendriehoek trokken vorig jaar de portemonnee om onderzoek mogelijk te maken. Die 'eerste verkennende stappen' zijn door een extern adviesbureau in samenspraak met de Energie Coöperatie Epe (ECE) gedaan in de vorm van een haalbaarheidsonderzoek. Tot jubelende conclusies leidt dat nog niet. Zonder overheidssubsidie lijken de bestudeerde varianten van met name biogas niet haalbaar. Is daarmee echter het glas half leeg of half vol? Met subsidie zijn er wél mogelijkheden.

De gemeente Epe trok de conclusie dat er zeker toekomst zit in boerenstroom. Op alle onderzochte boerenerven in Oene lijken er voldoende mogelijkheden om niet alleen elektriciteit voor eigen gebruik op te wekken, constateert de gemeente, maar ook om via het elektriciteitsnet aan andere gebruikers te leveren, zonder dat het net overbelast raakt.

Wil je elke week Het beste van de Stentor (Premium) nieuwsbrief ontvangen via e-mail?

Het omzetten van mest in biogas is een lastiger verhaal. Ondanks de conclusie dat alle bestudeerde varianten onvoldoende rendabel zijn, ziet de gemeente ook hiervoor echter mogelijkheden: het is mogelijk om een financieel rendabele 'biogashub' neer te zetten.

Tegelijk

Antony Marcelis van ECE is een van de geestelijke vaders van het onderzoek. „ECE heeft als doel duurzame energie te stimuleren, ten behoeve van alle burgers van de gemeente Epe”, zegt hij.

„Boeren hebben daken waarop zonnepanelen kunnen en erven waarop ruimte is voor windmolens. Ik vroeg me af of ze daarmee niet alleen voor zichzelf stroom kunnen opwekken, maar – ondanks de congestie op het elektriciteitsnet – ook aan anderen kunnen leveren. Van dat idee besloten we een project te maken. Ik vond dat we tegelijk zouden moeten onderzoeken wat we met biogas kunnen.”

De gemeente had eerder al de vergunningsgegevens bestudeerd van de veehouderijen in het gebied. Daaruit concludeerde ze al dat een biogasleiding vanaf de bedrijven potentie heeft. Of het daadwerkelijk haalbaar is, in een samenwerking tussen agrarische ondernemers, leveranciers en biogasgebruikers, is nu verder uitgewerkt.

Individuele boeren zouden moeten investeren in installaties om de mest van hun koeien te vergisten. Via gasleidingen worden hun mestvergistingsinstallaties met elkaar verbonden en gekoppeld aan een leiding naar de eindgebruikers, een zogenoemde biogashub.

Biogasleiding

Die eindgebruikers zouden 135 woningen van woningcoöperatie Triada aan de Jasmijnstraat in Vaassen kunnen zijn, zo was een van de gedachten. Die gebruiken daarvoor echter niet voldoende warmte, is inmiddels vastgesteld. Levering aan bedrijventerrein Eekterveld in Vaassen is mogelijk wel haalbaar. Daarvoor zou een biogasleiding langs de Weteringdijk moeten worden aangelegd.

Ook op andere plekken in het land wordt onderzoek naar boerenwarmte gedaan. Zo presenteerden 25 veehouders in de gemeente Lochem vorig jaar een plan voor een dertig kilometer lange biogasleiding. Van groot belang voor het welslagen van dit soort

projecten is de beschikbaarheid van subsidie, zegt Marcelis. Een biogashub kan in ieder geval een grote bijdrage leveren aan de energie- en klimaatdoelen, vindt de gemeente Epe.

Slim afstemmen

Tot dusver zijn zes boerderijen bij het onderzoek betrokken, zegt Marcelis. „We willen dit echter bij álle boeren bekend maken. Daarvoor komt er een studiedag waarbij drie van de boeren hun gegevens laten zien hoe het plaatje bij hen eruit ziet.” Hoe lang het duurt om de investeringen terug te verdienen, met andere woorden.

Belangrijk aandachtspunt bij de boerenstroom is dat het elektriciteitsnetwerk door de energietransitie steeds zwaarder belast raakt en op sommige plekken zelfs overbelast is. Als er gebruikers – bedrijven – in de directe omgeving worden gevonden en het opwekken van de energie slim wordt afgestemd op het gebruik, zijn er echter nog wel degelijk mogelijkheden op het net, zo blijkt uit het onderzoek.